

Apvienot?šs lietas C?394/04 un C?395/04

Diagnostiko & Therapeftiko Kento Athinon?Ygeia AE

pret

Ypourgos Oikonomikon

(Symvoulio tis Epikrateias l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Sest? PVN direkt?va – 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkts – Atbr?vojumi – Darb?bas, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu vai ar medic?nisko apr?pi – Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m – Gultasvietas un ?diena nodrošin?šana to pieder?gajiem

?ener?ladvok?ta Filipa Lež? [Philippe Léger] secin?jumi, sniegti 2005. gada 15. septembr?

Tiesas spriedums (treš? pal?ta) 2005. gada 1. decembris

Sprieduma kopsavilkums

Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?š v?rt?bas nodok?u sist?ma – Sestaj? direkt?v? paredz?tie atbr?vojumi no nodok?a – Atbr?vojums no nodok?a, veicot hospitaliz?šanu un sniedzot medic?nisko apr?pi, k? ar? ar t?m cieši saist?tas darb?bas – “Cieši saist?tu darb?bu” un “medic?nisk?s apr?pes” j?dziens – Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana to pieder?gajiem – Izsl?gšana – Iz??mums – Nosac?jumi – Valsts tiesas v?rt?jums

(Padomes Direkt?vas 77/388 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt)

Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, ko veic personas, kuras paredz?tas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? Sestaj? direkt?v? 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana slimnieku pieder?gajiem parasti nav uzskat?mas par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?. Atbr?vojumam, kas attiecas uz š?d?m darb?b?m un kas ir paredz?ts direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?, ir j?nodrošina tas, ka iesp?ja izmantot medic?nisko un slimn?cas apr?pi netiek padar?ta nepieejama š?s apr?pes augsto izmaksu d??, ja šai apr?pei vai ar? ar to cieši saist?taj?m darb?b?m tiktu piem?rots pievienot?š v?rt?bas nodoklis. Šaj? norm? paredz?t?s medic?nisk?s un slimn?cas apr?pes m?r?is saska?? ar judikat?ru ir diagnostic?t, dzied?t un iesp?ju robež?s ?rst?t slim?bas un vesel?bas trauc?jumus. L?dz ar to, ?emot v?r? min?t?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t? atbr?vojuma m?r?i, no iepriekš min?t? izriet, ka tikai t?dus pakalpojumus, kas ir lo?iski saist?ti ar hospitaliz?šanu un medic?nisk?s apr?pes pakalpojumu sniegšanu un kas ir p?d?jo min?to pakalpojumu sniegšanas procesa b?tisks posms, kas nepieciešams, lai sasniegtu šo pakalpojumu sniegšanas m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, var uzskat?t par “[..] cieši saist?t?m darb?b?m” š?s normas noz?m?.

Min?to pakalpojumu sniegšanu var uzskat?t par “cieši saist?tu” darb?bu tikai tad, ja šie

pakalpojumi ir noteikti nepieciešami, lai sasniegtu hospitalizēšanai un medicīniskajai aprēķei izvirzītos mērķus, proti, nodrošinot tuīrstniecību, un ja to galvenais mērķis nav to sniedzējiem rādīt papildu ienākumus no darbības, kas veiktais, tieši konkurējot ar to uzņēmumu pakalpojumiem, kuri maksā pievienotās vērtības nodokli. Iesniedzēji tiesai, ēmoto vērtību visus konkrētos tajos izskatīmo struktūru apstākļus un attiecīgā gadījumā arī attiecīgiem pacientiem dotos rāsta norādījumus, ir jānosaka, vai sniegtie pakalpojumi atbilst šiem nosacījumiem.

(sal. ar 23.–25., 30. un 35. punktu un rezolūcijas daļas 1. un 2. punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (trešā paliņa)

2005. gada 1. decembrī (*)

Sestā PVN direktīva – 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkts – Atbrīvojumi – Darbības, kas cieši saistītas ar hospitalizēšanu vai ar medicīnisko aprēķi – Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznomēšana slimnīcās ievietotām personām – Gultasvietas un ūdens nodrošinēšana to piederīgajiem

Apvienotās lietas C-394/04 un C-395/04

par līgumu sniegt prejudiciju nolēmu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Symvoulio tis Epikrateias* (Grieķija) iesniedza ar līmumiem, kas pieņemti 2004. gada 16. jūnijā un kas Tiesīs reģistrīti 2004. gada 17. septembrī, tiesīsvedībā?

Diagnostiko & Therapeftiko Kento Athinon?Ygeia AE

pret

Ypourgos Oikonomikon.

TIESA (trešā paliņa)

šādā sastāvā: paliņas priekšādītājs A. Ross [A. Rosas], tiesneši Ž. P. Puisošs [J.-P. Puissochet], S. fon Bārs [S. von Bahr], U. Lehmušs [U. Lõhmus] un A. O'Kāfs [A. Ó Caoimh] (referenti),

ķēnerīladvokāts F. Ležs [P. Léger],

sekretārs L. Hjelleta [L. Hewlett], galvenā administratore,

ēmoto vērtību rakstveida procesu un tiesas sādi 2005. gada 29. jūnijā,

ēmoto vērtību apsvērumus, ko sniedza:

- *Diagnostiko & Therapeftiko Kento Athinon?Ygeia AE* vārdā – K. Karlis [K. Karlis], *dikigoros*,
- Grieķijas valdības vārdā – E. M. Mamuna [E. M. Mamouna] un S. Trekli [S. Trekli], kā arī V. Kiriazopulos [V. Kyriazopoulos], pārstāvji,

- V?cijas vald?bas v?rd? – V. D. Plesings [W.?D. Plessing] un A. T?mane [A. Tiemann], p?rst?vji,
- Kipras vald?bas v?rd? – A. Miltiadou?Omiru [A. Miltiadou?Omirou], p?rst?ve,
- Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – D. Triandafilu [D. Triantafyllou], p?rst?vis, noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus tiesas s?d? 2005. gada 15. septembr?, pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 L?gumi sniegt prejudici?lu nol?mumu attiecas uz to, k? interpret?t 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestaj? direkt?v? 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par approz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp., turpm?k tekst? – “Sest? direkt?v?”).
- 2 Šie l?gumi tika iesniegti saist?b? ar pr?v?m starp *Diagnostiko & TherapeftikoKento Athinon?Ygeia AE* (turpm?k tekst? – “Ygeia”), kas ir priv?to ties?bu juridiska persona, kura nodarbojas ar slimn?cas un medic?nisk?s apr?pes nodrošin?šanu, un *Ypourgos Oikonomikon* (finanšu ministrs) par to, ka *Dimosia Oikonomiki Ypiresia Forologias Anonymon Emborikon Etairion Athinon* (At?nu nodok?u dienests, kas atbild?gs par nodok?u uzlikšanu akciju sabiedr?b?m) atteicies tai pieš?irt atbr?vojumu no pievienot?s v?rt?bas nodok?a (turpm?k tekst? – “PVN”) attiec?b? uz darb?b?m, kas ir cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un vesel?bas apr?pi, proti, telefona pakalpojumu sniegšanu un televizoru iznom?šanu slimn?c? ievietot?m person?m, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šanu to pieder?gajiem.

Atbilstoš?ties?bu normas

Kopienu tiesiskais regul?jums

- 3 Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? ir noteikts:

“1. Cikt?i tas nav pretrun? ar citiem Kopienas noteikumiem, dal?bvalstis atbr?vo turpm?k min?t?s darb?bas atbilst?gi noteikumiem, ko t?s pie?em, lai nodrošin?tu pareizu un god?gu šo atbr?vojumu piem?rošanu un lai nepie?autu nek?du nodok?u nemaks?šanu, apiešanu vai ?aunpr?t?gu izmantošanu:

[.]

- b) slimn?cas apr?pi [hospitaliz?šanu] un medic?nisko apr?pi, k? ar? ar t?m cieši saist?tas darb?bas, ko veic publisko ties?bu subjekti, vai soci?los apst?k?os, kas l?dzin?s apst?k?iem, ko piem?ro publisko ties?bu subjektiem, – slimn?cas, medic?nisk?s apr?pes vai diagnostikas centri vai ar? citas pien?c?g? k?rt? atz?tas l?dz?gas iest?des.”

- 4 Š?s pašas direkt?vas 13. panta A da?as 2. punkta b) apakšpunkts paredz:

“b) pre?u pieg?dei vai pakalpojumu sniegšanai nepieš?ir 1. punkta b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu, ja:

- tas nav b?tiski svar?gs atbr?votajiem dar?jumiem,
- pamatm?r?is ir g?t organiz?cijai papildu ien?kumus, veicot dar?jumus, kas tieši konkur? ar

komercuz??mumu dar?jumiem, kuriem j?maks? pievienot?s v?rt?bas nodoklis.”

Valsts tiesiskais regul?jums

5 18. panta 1. punkta d) apakšpunkt? likum? Nr. 1642/1986 par pievienot?s v?rt?bas nodok?a piem?rošanu un citiem noteikumiem (*FEKA*’ 125) ir noteikts:

“No nodok?a ir atbr?votas [š?das darb?bas]:

[..]

d) hospitaliz?šana un medic?nisk? apr?pe, k? ar? ar to cieši saist?ta pre?u pieg?de un pakalpojumu sniegšana, ko nodrošina personas, kuras darbojas saska?? ar likumu. Šiem pakalpojumiem tiek piel?dzin?ti ar? t?di pakalpojumi, ko snieguši uz??mumi, kuri pied?v? atvese?ošan?s un ?densdziedniec?bas proced?ras.”

Pamatā pr?vas un prejudici?lais jaut?jums

6 P?c Ygeia gr?matved?bas dokumentu p?rbaudes attiec?b? uz taks?cijas periodiem, kas atbilst 1992. un 1993. gadam, *Dimosia Oikonomiki Ypiresia Forologias Anonymon Emborikon Etairion Athinon* uzskat?ja, ka t?s ien?kumiem, kas g?ti, pirmk?rt, sniedzot telefona pakalpojumus un iznom?jot televizorus slimn?c? ievietot?m person?m, un, otrk?rt, nodrošinot gultasvietas un ?dienu vi?u pieder?gajiem, bija j?uzliek PVN, jo šos pakalpojumus nevar uzskat?t par darb?b?m, kuras ir cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu vai medic?nisko apr?pi. T?d?j?di t? laboja š?s sabiedr?bas nodok?u par?da summu, pie?emot divus atseviš?us l?mumus, kas attiecas uz katru no abiem attiec?gajiem gadiem.

7 Par min?taijim l?mumiem Ygeia iesniedza pras?bu *Dioikitiko Protodikeio Athinon* (At?nu Administrat?v? pirm?s instances tiesa) un p?c tam – apel?cijas s?dz?bu *Dioikitiko Efeteio Athinon* (At?nu Administrat?v? apel?cijas tiesa). Savas pras?bas pamatojumam Ygeia nor?da, ka attiec?go pakalpojumu sniegšana ir saist?ta ar slimn?c? ievietoto personu apr?pi un ar vi?u sabiedrisko attiec?bu saglab?šanu un t?d?j?di ar? ar vi?u atvese?ošan?s pa?trin?šanu, radot psiholo?iski labv?l?gus apst?k?us. Š?s pras?bas tika noraid?tas, jo, t? k? apstr?d?to pakalpojumu m?r?is bija atvieglot slimnieku uztur?šanos slimn?c? un t? k? tie nebija saist?ti ar vi?iem nepieciešamo apr?pi, nevar uzskat?t, ka min?tie pakalpojumi ir cieši saist?ti ar hospitaliz?šanu.

8 Ygeia iesniedza apel?cijas s?dz?bas par *Dioikitiko Efeteio Athinon* pie?emtaijim spriedumiem *Symvoulion tis Epikrateias* (Valsts padome).

9 L?mumos par prejudici?la jaut?juma uzdošanu *Symvoulion tis Epikrateias* nor?da – ir skaidrs, ka Ygeia k? priv?to ties?bu juridiska persona atbilst nosac?jumiem, kas ir izvirz?ti atbr?vošanai no PVN saist?b? ar slimn?cas un medic?nisko apr?pi, k? ar? ar darb?b?m, kuras ar to ir cieši saist?tas. Pras?t?ja uzskata, ka rodas vien?gi jaut?jums par to, vai apstr?d?tie pakalpojumi ietilpst j?dzien? “[..] cieši saist?tas darb?bas” ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi vai [tom?r] ne.

10 Iesniedz?jtiesa šaj? sakar? nor?da, ka šis j?dziens Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkt? nav defin?ts. T? tom?r nor?da, ka, pamatojoties uz š?s direkt?vas 13. panta A da?as 2. punkta b) apakšpunkt? paredz?taijim krit?rijiem, var?tu uzskat?t, ka darb?ba ir cieši saist?ta ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi tad, ja, pirmk?rt, t? noteikti ir nepieciešama, lai var?tu veikt darb?bas, kur?m ir pieš?irts atbr?vojums, un, otrk?rt, t?s m?r?is nav rad?t papildu ien?kumus personai, kas sniedz pakalpojumus, attiec?b? uz kuriem ir pieš?irts atbr?vojums. Iesniedz?jtiesa piebilst, ka 2003. gada 6. novembra spriedum? liet? C?45/01 *Dornier, Recueil*, l?12911. lpp., 33.–35. punkts, Tiesa atzina, ka tas, vai darb?ba ietilpst j?dzien? “[..] cieši saist?tas darb?bas”, ir

atkar?gs no t?s papildinoš? rakstura. Tas noz?m?, ka ir j?nosaka, vai š? darb?ba t?s adres?tiem ir l?dzeklis, kas tiem dod iesp?ju ar visizdev?g?kaijēm nosac?jumiem sa?emt citus pakalpojumus, vai ar? t? veido atseviš?u m?r?i.

11 Šajos apst?k?os *Symvoulion tis Epikrateias*, izskatot pras?bu, kas saist?ta ar taks?cijas periodu, kurš atbilst 1992. gadam, nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?du prejudici?lo jaut?jumu (lieta C?394/04):

“Vai pakalpojumi, ko sniedz [Sest?s direkt?vas] 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t?s personas un kas ir saist?ti, pirmk?rt, ar to, ka slimniekiem tiek dota iesp?ja izmantot telefonu un televizoru, un, otrk?rt, ar ?diena un gultasvietas nodrošin?šanu slimnieku pieder?gaijēm, ir uzskat?mi par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi iepriekš min?t?s normas noz?m?, ja tie ne tikai papildina apr?pi, bet ar? noteikti ir nepieciešami šai apr?pei?”

12 Saist?b? ar taks?cijas periodu, kas atbilst 1993. gadam, š? tiesa nol?ma atlikt l?muma pie?emšanu par tai iesniegto pras?bu l?dz br?dim, kad Tiesa b?s atbild?jusi uz iepriekš min?to jaut?jumu (lieta C?395/04).

13 Ar Tiesas priekš?d?t?ja 2004. gada 14. oktobra r?kojumu lietas C?394/04 un C?395/04 tika apvienotas rakstveida un mutv?rdu proces?, k? ar? gal?g? sprieduma tais?šanai.

Par prejudici?lo jaut?jumu

14 Uzdodot jaut?jumu, iesniedz?jtiesa b?t?b? v?las uzzin?t, vai telefona pakalpojumi un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, ko nodrošina Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?ts apr?pes uz??mums, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana min?to personu pieder?gaijēm, kuru veic šis uz??mums, ir uzskat?ma par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?.

15 Vispirms ir j?atg?dina, ka atbilstoši judikat?rai Sest?s direkt?vas 13. pant? paredz?tie atbr?vojumi ir j?interpret? šauri, pie?emot, ka tie ir iz??mumi no visp?r?ja principa, atbilstoši kuram PVN tiek iekas?ts par katru pakalpojumu, ko nodok?u maks?t?js ir sniedzis pret atl?dz?bu (2002. gada 20. j?nija spriedums liet? C?287/00 Komisija/V?cija, *Recueil*, l?5811. lpp., 43. punkts, un 2005. gada 26. maija spriedums liet? C?498/03 *Kingscrest Associates* un *Montecello*, Kr?jums, l?4427. lpp., 29. punkts). Min?tie atbr?vojumi ir patst?v?gi Kopienu ties?bu j?dzieni, kuru m?r?is ir nov?rst atš?ir?bas PVN rež?ma piem?rošan? daž?d?s dal?bvalst?s (1999. gada 25. febru?ra spriedums liet? C?349/96 *CPP*, *Recueil*, l?973. lpp., 15. punkts, un 2001. gada 8. marta spriedums liet? C?240/99 *Skandia*, *Recueil*, l?1951. lpp., 23. punkts).

16 Turklt? Sest?s direkt?vas 13. panta A da?? ir paredz?ts, ka no PVN ir atbr?votas dažas darb?bas visp?r?j?s interes?s. Š? norma tom?r paredz, ka ne piln?gi vis?m, bet gan tikai taj? uzskait?t?m un ?oti s?ki aprakst?t?m darb?b?m visp?r?j?s interes?s nepiem?ro PVN (skat. it ?paši 1998. gada 12. novembra spriedumu liet? C?149/97 *Institute of the Motor Industry, Recueil*, l?7053. lpp., 18. punkts, un 2003. gada 20. novembra spriedumu liet? C?8/01 *Taksatorringen, Recueil*, l?13711. lpp., 60. punkts).

17 K? Tiesa jau ir konstat?jusi, min?t?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? nav defin?ts ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi “[..] cieši saist?tu darb?bu” j?dziens (2001. gada 11. janv?ra spriedums liet? C?76/99 Komisija/Francija, *Recueil*, l?249. lpp., 22. punkts). Neraugoties uz to, no š?s normas noteikumiem izriet, ka tas neattiecas uz pakalpojumiem, kam nav nek?das saist?bas ne ar šo pakalpojumu sa??m?ju hospitaliz?šanu, ne ar? ar medic?nisko apr?pi, kuru p?d?jie min?tie, iesp?jams, ir sa??muši (iepriekš min?tais spriedums liet? *Dornier*, 33.

punkts).

18 L?dz ar to ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi “[..] cieši saist?tu darb?bu” j?dzien?, kas ir paredz?ts š?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?, pakalpojumi ietilpst tikai tad, ja tie faktiski ir sniegti k? papildu pakalpojumi, to sa??m?jus hospitaliz?jot vai vi?iem nodrošinot medic?nisko apr?pi, kas ir uzskat?ma par galveno pakalpojumu (iepriekš min?tais spriedums liet? *Dornier*, 35. punkts).

19 No judikat?ras izriet, ka pakalpojumu var uzskat?t par t?du, kas ir sniegti papildus galvenajam pakalpojumam, ja tas nav galvenais m?r?is, bet gan tikai l?dzeklis, ar kura pal?dz?bu ar visizdev?g?kajiem nosac?jumiem ir iesp?jams sa?emt pakalpojumu sniedz?ja nodrošin?to galveno pakalpojumu (šaj? sakar? skat. it ?paši 1998. gada 22. oktobra spriedumu apvienotaj?s liet?s C?308/96 un C?94/97 *Madgett* un *Baldwin, Recueil*, l?6229. lpp., 24. punkts, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Dornier*, 34. punkts).

20 Šaj? sakar? *Ygeia* apgalvo, ka ar izmitin?šanu un ?din?šanu saist?tie pakalpojumi, kas tiek sniegti slimn?c? ievietoto personu pieder?gajiem, t?d?j?di dodot vi?iem iesp?ju slimn?c? ievietotaj?m person?m sniegt psiholo?isku atbalstu un pal?dz?t gad?jum?, ja situ?cij?, k?d? vi?i atrodas, tie vairs nesp?j vieni paši tikt gal? ar ikdienas dz?ves vajadz?b?m, veicina vi?u ?tr?ku atvese?ošanos, da??ji samazinot ar? slimn?cas pal?gdarbinieku darba slodzi. Telefona pakalpojumi un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietotaj?m person?m dod vi??m iesp?ju uztur?t sakarus ar ?rpasauli, kas vi?iem nodrošina t?du psiholo?isko st?vokli, kurš garant? ?tr?ku atvese?ošanos, un t?d? veid? samazina gal?g?s izmaksas par uztur?šanos slimn?c?. *Ygeia* uzskata, ka no iepriekš min?t? izriet, ka krit?rijs, kas ir j??em v?r?, lai noteiktu, vai š?di pakalpojumi ietilpst ar hospitaliz?šanu un ar medic?nisko apr?pi “[..] cieši saist?tu darb?bu” j?dzien?, ir paša slimnieka v?l?šan?s, kas ir l?dzis, lai vi?am tiku sniegti min?tie pakalpojumi, jo vi?š tos ir atzinis par nepieciešamiem, lai var?tu atvese?oties.

21 Šim argumentam nevar piekrist.

22 Lai noteiktu, vai pamata pr?v?s esošie pakalpojumi ir l?dzeklis, kas ir izmantojams, lai ar visizdev?g?kajiem nosac?jumiem var?tu sa?emt *Ygeia* sniegtos pakalpojumus, kuri ir saist?ti ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi, j??em v?r? m?r?is, ar k?du min?tie pakalpojumi tiek sniegti, k? to ir nor?d?jušas visu to dal?bvalstu vald?bas, kas ir iesniegušas apsv?rumus, un Eiropas Kopienu Komisija (šaj? sakar? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? Komisija/Francija, 24. punkts).

23 Atbr?vojumam, kas attiecas uz darb?b?m, kuras ir cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi, un kas paredz?ts Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?, ir j?nodrošina tas, ka iesp?ja izmantot medic?nisko un slimn?cas apr?pi netiek padar?ta nepieejama š?s apr?pes augsto izmaksu d??, ja šai apr?pei vai ar? ar to cieši saist?taj?m darb?b?m tiek piem?rots PVN (iepriekš min?tais spriedums liet? Komisija/Francija, 23. punkts).

24 Šaj? norm? paredz?t?s medic?nisk?s un slimn?cas apr?pes m?r?is saska?? ar judikat?ru ir diagnostic?t, dzied?t un iesp?ju robež?s ?rst?t slim?bas un vesel?bas trauc?jumus (iepriekš min?tais spriedums liet? *Dornier*, 48. punkts).

25 L?dz ar to, ?emot v?r? min?t?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t? atbr?vojuma m?r?i, no iepriekš min?t? izriet, ka tikai t?dus pakalpojumus, kas ir lo?iski saist?ti ar hospitaliz?šanu un medic?nisk?s apr?pes pakalpojumu sniegšanu un kas ir p?d?jo min?to pakalpojumu sniegšanas procesa b?tisks posms, kas nepieciešams, lai sasniegtu šo pakalpojumu sniegšanas m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, var uzskat?t par “[..] cieši

saist?t?m darb?b?m” š?s normas noz?m?. Vesel?bas apr?pes izmaksas var ietekm?t tikai t?di pakalpojumi, kuriem pieš?irtais konkr?tais atbr?vojums dod iesp?ju tos padar?t pieejamus indiv?diem.

26 Šo secin?jumu, k? to pamatoti uzsver min?t?s vald?bas, kas iesniegušas apsv?rumus, apstiprina š?s direkt?vas 13. panta A da?as 2. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums, saska?? ar kuru dal?bvalstis atbr?vojumu nepieš?ir t? paša panta 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?tajiem pakalpojumiem, ja tie nav nepieciešami no nodok?a atbr?voto darb?bu veikšanai. K? ?ener?ladvok?ts ir nor?d?jis secin?jumu 30.–32. punkt?, š? norma, kas dal?bvalst?m ir oblig?ti j?iev?ro, paredz nosac?jumus, kuri ir j??em v?r?, interpret?jot daž?dus taj? min?tus atbr?vojumu pieš?iršanas gad?jumus, kas t?pat k? š?s pašas direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?tais gad?jums attiecas uz pakalpojumiem vai pieg?d?m, kas ir “cieši saist?tas” vai kam ir “cieša saikne” ar darb?bu visp?r?j?s interes?s.

27 Turklt? ir j?nor?da, ka iepriekš min?t? sprieduma liet? Komisija/V?cija 48. un 49. punkt? Tiesa – attiec?b? uz Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta i) apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu tiki?t, cikt? tas attiecas uz pakalpojumiem, kas ir “cieši saist?ti” ar universit?tes izgl?t?bu,– ir atzinusi, ka d?rgu izp?tes projektu ?stenošana, kaut ar? to var?tu uzskat?t par ?oti noder?gu universit?tes izgl?t?bas sist?m?, nav noteikti nepieciešama, lai sasniegtu min?t?s sist?mas izvirz?to m?r?i, proti, nodrošin?tu studentu apm?c?bu, lai vi?i var?tu veikt profesion?lo darb?bu, un ka t?d?j?di uz to nevar attiekties min?tais atbr?vojums.

28 ?emot v?r? min?t?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t? atbr?vojuma m?r?i un š? panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumus, šiem secin?jumiem, k? ?ener?ladvok?ts p?c b?t?bas ir nor?d?jis secin?jumu 35. punkt?, ir noz?me, ar? interpret?jot ar hospitaliz?šanu un vesel?bas apr?pi “cieši saist?tas darb?bas” j?dzienu, kas dots pirmaj? no min?taj?m norm?m.

29 No t? izriet, ka pakalpojumiem, kas t?pat k? pamata pr?v?s esošie pakalpojumi var palielin?t slimn?c? ievietoto personu komfortu un labsaj?tu, parasti nevar pieš?irt š?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu. Cit?d?k var?tu b?t tikai tad, ja šie pakalpojumi b?tu noteikti nepieciešami, lai sasniegtu hospitaliz?šanai un medic?niskajai apr?pei izvirz?tos m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, saist?b? ar kuriem attiec?gie pakalpojumi tiem sniegti.

30 Tas, vai sniegtie pakalpojumi noteikti ir nepieciešami, ir j?nosaka iesniedz?tiesai, ?emot v?r? visus konkr?tos taj? izskat?mo pr?vu apst?k?us un attiec?g? gad?jum? ar? attiec?giem pacientiem dotos ?rsta nor?d?jumus.

31 Šos secin?jumus nevar apšaub?t, pamatojoties uz Ygeia nor?d?tajiem argumentiem, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? min?tais ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi “[..] cieši saist?tas darb?bas” j?dziens, ?emot v?r? atbr?vojuma pieš?iršanas m?r?i, nav j?interpret? ?oti šauri (iepriekš min?tais spriedums liet? Komisija/Francija, 23. punkts). K? jau tas izriet no š? sprieduma 25. punkta, PVN piem?rošana pakalpojumiem, kuriem nepiem?t papildu pakalpojumu raksturs, nepalielina izmaksas, kas ir saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi, kuras pieejam?bu indiv?diem šaj? norm? ir m??in?ts nodrošin?t, jo šie pakalpojumi nav noteikti nepieciešami, lai sasniegtu tajos izvirz?tos m?r?i, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu (šaj? sakar? skat. 2003. gada 20. novembra spriedumu liet? C?307/01 *D'Ambrumenil* un *Dispute Resolution Services, Recueil*, I?13989. lpp., 59. punkts).

32 K? ?ener?ladvok?ts ir nor?d?jis secin?jumu 47. punkt?, PVN piem?rošana š?diem pakalpojumiem atbilst nodok?u neutralit?tes principam, kas it ?paši liedz l?dz?giem pakalpojumiem, kas t?tad konkur? sav? starp?, piem?rot atš?ir?gus nosac?jumus saist?b? ar PVN

(2003. gada 23. oktobra spriedums liet? C?109/02 Komisija/V?cija, *Recueil*, I?12691. lpp., 20. punkts).

33 Pret?ji tam, ko apgalvo *Ygeia*, un k? to pamatoti uzsver V?cijas vald?ba, ja apr?pes uz??mums sniedz t?dus pakalpojumus k? pamata pr?v? apstr?d?tie pakalpojumi, tas konkur? ar nodok?u maks?t?jiem, kuri sniedz t?dus pašus pakalpojumus, piem?ram, ar telefona pakalpojumu vai telev?zijas pakalpojumu sniedz?jiem, ja jaut?jums ir par š?da veida pakalpojumiem, kas tiek sniegti slimn?c? ievietot?m person?m, k? ar? ar viesn?c?m un restor?niem, ja jaut?jums ir par slimnieku pieder?go personu izmitin?šanas pakalpojumiem.

34 Atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 2. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam ar? pamata pr?v?s esošajiem pakalpojumiem nevar piem?rot š?s pašas direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu, ja to galvenais m?r?is ir rad?t papildu ien?kumus personai, kas tos sniedz, un šis fakts iesniedz?jtiesai ir j?noskaidro, pamatojoties uz konkr?tiem taj? izskat?mo pr?vu apst?k?iem.

35 T?d?j?di uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild t?, ka telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietotaj?m person?m, ko veic Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t?s personas, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana slimnieku pieder?gajiem parasti nav uzskat?mas par darb?b?m, kuras cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?. Cit?di var?tu b?t tikai tad, ja šie pakalpojumi b?tu noteikti nepieciešami, lai sasniegtu hospitaliz?šanai un medic?niskajai apr?pei izvirz?tos m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, un ja to galvenais m?r?is neb?tu to sniedz?jiem rad?t papildu ien?kumus no darb?b?m, kas veiktas, tieši konkur?jot ar to uz??mumu pakalpojumiem, kuri maks? PVN.

Tas, vai sniegtie pakalpojumi atbilst šiem nosac?jumiem, iesniedz?jtiesai ir j?nosaka, ?emot v?r? visus konkr?tos taj? izskat?mo pr?vu apst?k?us un attiec?g? gad?jum? ar? attiec?giem pacientiem dotos ?rsta nor?d?jumus.

Par ties?šan?s izdevumiem

36 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem pamata liet? š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Ties?šan?s izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, kas nav min?to lietas dal?bnieku ties?šan?s izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (treš? pal?ta) nospriež:

1) **telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, ko veic personas, kuras paredz?tas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?** Padomes 1977. gada 17. maija Sestaj? direkt?v? 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana slimnieku pieder?gajiem parasti nav uzskat?mas par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?. Cit?di var?tu b?t tikai tad, ja šie pakalpojumi b?tu nepieciešami, lai sasniegtu hospitaliz?šanai un medic?niskajai apr?pei izvirz?tos m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, un ja to galvenais m?r?is neb?tu to sniedz?jiem rad?t papildu ien?kumus no darb?b?m, kas veiktas, tieši konkur?jot ar to uz??mumu pakalpojumiem, kas maks? pievienot?s v?rt?bas nodokli;

2) tas, vai sniegtie pakalpojumi atbilst šiem nosac?jumiem, iesniedz?jtiesai ir j?nosaka, ?emot v?r? visus konkr?tos taj? izskat?mo str?du apst?k?us un attiec?g? gad?jum? ar? attiec?giem pacientiem dotos ?rsta nor?d?jumus.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – grie?u.